

(„vstop v kanon v realnem času“)

- večji pomen zaradi narašč. št. del!
(191 kandidatov za Kresniča 17, '24 pa 170!
medtem, ko je št. izdanih knjig naraslo (samo) iz
cca. 2000 → 5500 v istem čas. obdobju)
- včasih Kresnik ni imel toliko vpliva na prodajo,
danes pa! - jarno, knjig je preveč, da bi prebrali vse
- bolj cenimo filme / knjige, ki so finančno uspešni
(ni pojav selavosti - ke Adorno, Benjamin, ...)
- 2013 → 2021 razširitev zanimanja na 10-erico!
- Kresnik je pri nas „edina“ nagrada, ki vpliva na
prodajo - ostali žanri se na spl. manj berjo!
↳ in lit. obl. (proza, kratke zgodbe, ...)
- nagrade in „autograf-literarnost“ & naj ne bi bilo odvisno od
tega kdo je avtor, ...; ampak samo od vsebine, stila, ... -
„autograf-literarnosti“
↳ verjetno idealizem (pitiš tega nominirato je
skraj vladno po mojem)

„VISOKO 5 POP“

- „ali lahko superhero filmi dobijo oskarja?“
↳ podobno za knjižne / kult. nagrade, npr. Prešernova,
Nat. Book Award

-
- razmaki nagrad začele 20. st. - vsi ne izd. knjig
 - lit. nagrade naj bi bile res odvisne samo od kakovosti
dela
 - nagrade bralcev so v bistvu denarne - tiste, ki se bolj
brajo / ... (~ 1% preb. knji v 10 let. od izida)

prodajajo (uspešnice: ...)

↳ dogaja pa se tudi obratno: „komercialno uspešna pa
ja ne more biti dobra“
(Bourdieu, P.)

Nižanje standardov

- podobno kot drugje (zastareli telefoni)
↳ pri knjigah pa slabše napisane (knjige za samopomoč
so objekt. slabo napisane, a so uspešne!)
- menjanje obdobj: dobro → pop. → dobro → pop ...
(ditna kult?)
- umetnost obstaja v najbolj razl. oblikah kot je
kadarkoli prej
- objavi se lahko kadarkoli! - kato se kdaj knjige izbirajo
po objavi, včasih so se pa pred!
(kdaj to sploh ni več možno).

TEHELJI RECEPCIJSKE ESTETIKE

Zakaj?

- bralno doživetje se razlikuje od bralca do bralca
- ni navodil za uporabo! - dve branji si nista enaki

Kako eksistira lit. delo? (Yngarden)

+

Uvod v recepcijsko estetiko

- dimes ni važno kaj je pisec hotel sporočiti, temveč to
kar lahko bralec iz besedila potegne (Yagones, ki
bere npr. Sonete nesreče, ne rabi vedeti o Primičevi
Yuliji, da iz njile potegne občutek nesrečne ljubezni)

(Gaur)

- pretekle izkušnje nam dajo **obzoroje pričakovanja**

Podlaga

- Kanon je odvisen od družb. okoliščin (Bloom, H.: idealno ne bi bil, vpraj ne premenimo)

Estetska distanca

- obzoroje pričakovanj je lahko izpolnjeno ali ne (odvisno od naših predhodnih pričakovanj)
- netrivialna lit. je tista, ki preseže kanonske standarde
 - ↳ ta razlika je **estetska distanca**!
 - (npr. kriminalka v kateri ne izvemo morilca)
 - ↳ visoka lit.!

Preseganje Kanona

†

Spreminjanje recepcije

- spremenljiva bralčeva recepcija → vsako branje je nekaj novega!
- nekat. dela zastarajo → ko se zmenja recepcija & s tem spremeni delo samo!

Bralno dejanje (Iser, W.)

- "požirek vode nam pomeni veliko več, ko smo žejni; kot takrat, ko smo blizu vode"

Pomenška nedoločnost

- lit. delo ima pomenško nedoločnost ← ("pomen določ. sami")
- †

Bralčev odziv

- Iker: †
- bralčev odziv je zelo nepredvidljiv (poskus atentata na Rushdieja!)

†

